

Kaupunginhallitus

12.06.2017

Kaupunginhallitus

§ 129 24.4.2017

Asianro 489/02.02.01/2017

§ 212**Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2016****Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 24.4.2017 129 §

”Talousjohtaja Anna-Kristiina Järvi 20.4.2017:

Tarkastuslautakunta on antanut lausuntonsa arviointikertomuksesta vuodelta 2016. Tarkastuslautakunta pyytää, että arviointikertomus saatetaan valtuuston tietoon ja kaupunginhallitus antaa siitä lausuntonsa valtuustokäsittelyä varten.

Ennen lausuntonsa antamista valtuustolle kaupunginhallitus pyytää lautakunnilta ja konsernihallinnolta lausunnot aina kyseistä lautakuntaa koskevin osin.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus päättää pyytää yllä mainitut lausunnot lautakunnilta siten, että ne käsitellään kaupunginhallituksessa 29.5.2017 yhdessä lopullisen kaupunginhallituksen lausunnon kanssa.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.”

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen 8.6.2017:

Arviointikertomuksen johdosta annetaan seuraavat lausunnot valtuustolle:

Kaupunginhallitus

Kaupungin yleisen talouden ja kehittymisen näkökulmasta tarkastuslautakunta on arvioinut raportoinnin ja tulosten olevan riittävällä tasolla. Toiminnan kehittämistä on tehtävä edelleen tarkastuslautakunnan esittämät yksityiskohtaisemmat näkökohdat huomioon ottaen.

Erityisesti yksityiskohtaisessa havainnoinnissa on kiinnitetty huomiota tonttipolitiikkaan, asukasluvuun ja sairauspoissaoloihin. Näihin kysymyksiin on tulevalla strategiakaudella syytä syventyä lähemmin haluttujen parannusten aikaan saamiseksi. Turun seudulla toiminta niin yritysten kuin asukkaidenkin suhteen on vireytymässä ja Raisio on keskeinen toimija tässä markkinassa.

Sairauspoissaolojen vähentämiseksi on laadittu koko kaupunkitason suunnitelmia.

Valtuustoaloitteiden osalta on parannettu hallintaa ja aloitteisiin on vastattu viimeistään valtuuston määräämässä vuoden määräajassa.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 17.5.2017 § 71:

Sosiaali- ja terveystalvelujohtaja Juha Sandberg 8.5.2017

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.4.2017 § 129 päättänyt pyytää lausunnot lautakunnilta tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2016. Sosiaali- ja terveystalvelukeskusta käsittelevä osio on arviointikertomuksen sivuilla 6-9.

Arviointikertomuksessa esitetään sosiaali- ja terveystalvelukeskukselle vain yksi kysymys. Sosiaaliasiamies huomautti raportissaan, että ikäihmisten palvelutarve tulee arvioida ja jokaisella tulee olla nimetty vastuutyöntekijä. Suostumukset on aina kirjattava. Ikäihmisten palvelutarve arvioidaan aina Raisiossa, kun yhteydenotto tulee. Hoito- ja hoivapalveluissa on ohjeistettu, kenelle nimetään vastuuhoitaja. Onko ohjeistus ristiriidassa lain kanssa?

Hoito- ja hoivapalveluissa aloitetaan aina viipymättä hoidon tarpeen arviointi, kun ikäihminen itse tai hänen omaisensa tai jokin muu taho tuo esille mahdollisen palvelun tarpeen. Palvelutarpeen selvittämisen jälkeen iäkkäälle henkilölle laaditaan asiakassuunnitelma, johon kirjataan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kokonaisuus.

Useimmiten iäkkäälle henkilölle nimetään vastuutyöntekijä, joka sovitaan asiakkaan ja/tai hänen omaisensa/edustajansa kanssa. Hoito- ja hoivapalvelujen eri yksiköissä on ohjeistus, kuka työntekijöistä pääsääntöisesti nimetään vastuutyöntekijäksi; kotihoidossa tiimisairaanhoidtaja ja ympärivuorokutisessa hoidossa yksikön sairaanhoidtaja tai asukkaan omahoidtaja. Kotona asuvan muistisairaana ja omaishoidon tuen asiakkaan omatyöntekijäksi nimetään pääsääntöisesti omaishoidontuen koordinaattori tai muistikoordinaattori. Jos kyse on erityistä tukea tarvitsevasta asiakkaasta, nimetään omahoitajan työpariksi hoito- ja hoivapalvelujen sosiaalityöntekijä. Vastuutyöntekijä ja omahoidtaja kirjataan laadittuun hoito- tai asiakassuunnitelmaan.

Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunta toteaa, että ohjeistus ei ole ristiriidassa lainsäädännön kanssa.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujohtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunta päättää antaa lausuntonaan tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen ylläolevan selvityksen ja toteaa samalla, että sillä ei ole huomautettavaa arviointikertomukseen omalta toimialaltaan.

Päätös Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Sivistyslautakunta 17.5.2017 § 56:

Sivistysjohtaja Matti Sivonen 10.5.2017:

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.4.2017 § 129 päättänyt pyytää lausunnot lautakunnilta siten, että ne käsitellään kaupunginhallituksessa 29.5.2017 yhdessä lopullisen kaupunginhallituksen lausunnon kanssa.

Sivistyskeskuksen osio 4.3. on arviointikertomuksen sivuilla 10-13.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa on kattavasti käsitelty sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimintaa. On syytä kuitenkin nostaa esille kaksi asiaa, joihin tulevaisuudessa on kiinnitettävä huomiota.

Kuloisten koulussa toimii lukuvuonna 2016 – 2017 neljä erityisopetuksen pienryhmää. Vuoteen 2010 saakka Kuloisten koulussa toimi viisi erityisopetuksen pienryhmää. Vuonna 2010 yksi pienryhmän opettaja jäi eläkkeelle. Paikkaa ei täytetty, koska neljä pienryhmää oli riittävä määrä. Parina viime vuotena tilanne on kuitenkin selvästi muuttunut. Pienryhmäopetusta tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut. Syksyllä 2017 Kuloisten koulussa toimii viisi erityisopetuksen pienryhmää ja Kerttulan kouluun perustetaan yksi pienryhmä. Tällä hetkellä tilanne näyttää huolestuttavasti siltä, että tarve kasvaa. Sama tilanne näkyy myös päivähoitossa. Yli puolet alakoulujen erityisopetuksen pienryhmien oppilaista tulee Friisilän ja Kerttulan koulujen oppilasalueilta. Kysymys ei ole pelkästään siitä, että oppilasaines on huonontunut, vaan taustalla on laajempia huono-osaisuuteen liittyviä ongelmia.

Toinen asia, joka on nostettu arviointikertomuksessa esille, ovat etsivät nuorisotyöntekijät ja heidän tekemänsä työ. Nuorisopalveluissa toimii kaksi etsivää nuorisotyöntekijää, jotka palvelevat sekä Raision kaupungin että Ruskon kunnan nuoria. Etsivän nuorisotyön ja Vaisaaren koulun henkilökunnan kautta tavoitetaan kaikki tuen tarpeessa ja syrjäytymisvaarassa olevat oppilaat. Ongelma on se, että ei riitä, että tunnistetaan syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Osa nuorista on tilanteessa, jossa pelkät koulun työaikana tehtävät toimenpiteet eivät riitä. Tarvitaan kokonaisvaltaista näkemystä nuoren tilanteesta. Nuori on nähtävä kokonaisuutena, on otettava huomioon myös vapaa-aika ja lepo. Sivistyspalveluissa ei ole tällä hetkellä resursseja vastata tähän tarpeeseen.

Päätösehdotus Sivistysjohtaja Matti Sivonen

Sivistyslautakunta päättää

antaa kaupunginhallitukselle valmistelun mukaisen lausunnon.

Kaupunginhallitus

12.06.2017

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Vapaa-aikalautakunta 16.5.2017 § 20:

Sivistysjohtaja Matti Sivonen 10.5.2017:

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.4.2017 § 129 päättänyt pyytää lausunnot lautakunnilta siten, että ne käsitellään kaupunginhallituksessa 29.5.2017 yhdessä lopullisen kaupunginhallituksen lausunnon kanssa.

Sivistyskeskuksen osio 4.3. on arviointikertomuksen sivuilla 10–13.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa on kattavasti käsitelty sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimintaa. On syytä kuitenkin nostaa esille kaksi asiaa, joihin tulevaisuudessa on kiinnitettävä huomiota.

Kuloisten koulussa toimii lukuvuonna 2016–2017 neljä erityisopetuksen pienryhmää. Vuoteen 2010 saakka Kuloisten koulussa toimi viisi erityisopetuksen pienryhmää. Vuonna 2010 yksi pienryhmän opettaja jäi eläkkeelle. Paikkaa ei täytetty, koska neljä pienryhmää oli riittävä määrä. Parina viime vuotena tilanne on kuitenkin selvästi muuttunut. Pienryhmäopetusta tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut. Syksyllä 2017 Kuloisten koulussa toimii viisi erityisopetuksen pienryhmää ja Kerttulan kouluun perustetaan yksi pienryhmä. Tällä hetkellä tilanne näyttää huolestuttavasti siltä, että tarve kasvaa. Sama tilanne näkyy myös päivähoidossa. Yli puolet alakoulujen erityisopetuksen pienryhmien oppilaista tulee Friisilän ja Kerttulan koulujen oppilasalueilta. Kysymys ei ole pelkästään siitä, että oppilasaines on huonontunut, vaan taustalla on laajempia huono-osaisuuteen liittyviä ongelmia.

Toinen asia, joka on nostettu arviointikertomuksessa esille, ovat etsivät nuorisotyöntekijät ja heidän tekemänsä työ. Nuorisopalveluissa toimii kaksi etsivää nuorisotyöntekijää, jotka palvelevat sekä Raision kaupungin että Ruskon kunnan nuoria. Etsivän nuorisotyön ja Vaisaaren koulun henkilökunnan kautta tavoitetaan kaikki tuen tarpeessa ja syrjäytymisvaarassa olevat oppilaat. Ongelma on se, että ei riitä, että tunnistetaan syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Osa nuorista on tilanteessa, jossa pelkät koulun työaikana tehtävät toimenpiteet eivät riitä. Tarvitaan kokonaisvaltaista näkemystä nuoren tilanteesta. Nuori on nähtävä kokonaisuutena, on otettava huomioon myös vapaa-aika ja lepo. Sivistyspalveluissa ei ole tällä hetkellä resursseja vastata tähän tarpeeseen.

Päätösehdotus Sivistysjohtaja Matti Sivonen

Vapaa-aikalautakunta päättää

antaa kaupunginhallitukselle valmistelun mukaisen lausunnon.

Päätös Vapaa-aikalautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tekninen lautakunta 23.5.2017 § 74

Tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksensa vuodelta 2016. Arviointikertomus on oheismateriaalina. Teknistä keskusta ja ympäristötointa käsittelevä lausunto on sivuilla 13–15.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt, että arviointikertomus saatetaan valtuuston tietoon ja kaupunginhallitus antaa siitä lausuntonsa valtuustokäsittelyä varten.

Tekninen keskus

Tekninen lautakunta saavutti vuonna 2016 keskeisimmät taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Talousarvion nettotulos oli n. 1 milj. euroa talousarviossa arvoitua parempi. Investointien määrä on jäänyt n. 2 milj. euroa talousarviota pienemmäksi. Mitkä ovat keskeisimmät syyt?

Kauppaoppilaitoksen perusparannuksen aloitus siirtyi, joten talousarvion 600.000 euron määrärahasta käytettiin vain 36.374 euroa. Kantokankaan osayleiskaavan mukaisten katu- ja tonttialueiden toteuttamisedellytysten vaatimiin toimintoihin varattua aloitusrahaa 400.000 euroa ei käytetty talousarviovuonna.

Tarkastuslautakunta on valtuustokauden aikana kiinnittänyt huomiota prosessikuvausten laadintaan ja poikkihallinnolliseen toimintaan. Mikä on nykytila?

Teknisen keskuksen toiminnoista on laadittu prosessikuvaukset varsin kattavasti. Prosessikuvauksia päivitetään tarvittaessa.

Torin WC-tilojen toteutus on edelleen avoinna. Onko WC-tilat todettu välttämättömiksi kaupungin toimesta hankkia?

Tekninen lautakunta on käsitellyt Tasalanaukion WC-tilaa 7.6.2016 pitämässään kokouksessa. Asiaa käsiteltäessä todettiin, että torin rakentamissuunnitelmaan ei ole sisältynyt WC-tilaa. Suunnitelma on ollut yleisen alueen suunnitelman mukaisesti nähtävillä, eikä siitä ole jätetty yhtään muistutusta.

Tekninen lautakunta päätti, että Tasalanaukiolle ei suunnitella eikä rakenneta erillistä WC-rakennusta. Tekninen keskus osoittaa torikauppiaille WC-tilan Tasalanaukion välittömästä läheisyydestä.

Kunnallistekniset palvelut on neuvotellut alueen kiinteistönomistajien ja palveluntuottajien kanssa WC-palvelun hankinnasta, mutta sopimukseen ei ole päästy.

*Tietohallintopalvelut***Kouluihin on hankittu yli 300 tablettia. Tavoitteena on, että oppilaita tututetaan sähköiseen oppimisympäristöön. Kuormittaako laitteiden määrän kasvu, asennus ja ylläpito tietohallintopalveluita?**

Laitteiden määrän kasvu kuormittaa erityisesti tietohallinnon rakentamaa ja ylläpitämää langatonta verkkoa. Langattoman verkon laajennukselle onkin tulevaisuudessa varattava huomattava määrä investointirahaa. Mikäli laitemäärät kasvavat samaa tahtia, alkaa tietohallinnolla olla ongelmia myös henkilöressurssien osalta sekä verkon rakentamisen ja tuen näkökulmasta että laitteiden teknisen tuen näkökulmasta, siitä huolimatta, että itse tablettien käyttöönotto on tehtykin sellaiseksi, että se ei tietohallintoa varsinaisesti vaadi.

Onko jatkossa tietohallinnolla resursseja, jotta laitteiden käyttöönottoajat eivät kasva kohtuuttomiksi?

Käyttöönottoajat riippuvat monista asioista. Jos laitteita käytetään henkilökohtaisina, on tunnusten käsittely hyvin suoraviivaista ja puoliautomaattista. Alakouluissa suuri osa tableteista on yhteiskäytössä ja sitä kautta niissä käytetään käsin ylläpidettäviä tunnuksia, jotka vaativat tietohallinnolta suhteessa paljon enemmän työaikaa. Itse laitteiden käyttöönotto on tehty mahdollisimman automaattiseksi, joten laitteiden osalta käyttöönottoajat eivät todennäköisesti kasva vaikka laitemäärät kasvaisivatkin, kunhan langattomat verkot saadaan rakennettua tarvittaviin paikkoihin.

Ohjelmistopalvelut ovat ylittäneet huomattavasti budjetoidun tason. Osasyynä ylitykseen on lisenssien odotettua suurempi hintojen nousu. Hintojen nousuun tulisi varautua talousarviossa.

*Tilapalvelut***Ikääntyvä rakennuskanta ja siihen liittyvä talotekniikka ovat aiheuttaneet sisäilma-ongelmia. Kaupunki on toteuttanut useita sisäilman laatuun liittyviä korjauksia, joita tulee jatkaa suunnitelmien ja kiireellisyyssasteen mukaan. Miten näihin ongelmiin on varauduttu?**

Raision kaupungin omistamissa kiinteistöissä tehdään säännöllisesti kunto- ja katselmuksia. Katselmuskierroksella tehdään havaintoja kiinteistön kunnossa tapahtuneista muutoksista. Samalla keskustellaan kiinteistön edustajan ja henkilökunnan kanssa esille tulleista epäkohdista sekä korjaustarpeista. Kuntokatselmuksia tehdään tavanomaisesti vuosittain.

Osasta kiinteistöistä on tehty kuntoarvio- ja kunnossapitosuunnitelmiä. Peruskorjaus- ja kunnossapitosuunnitelman tarkoituksena on taata, että jatkuva kunnossapito ja hanke-

muotoiset korjaukset toteutetaan oikeassa järjestyksessä siten, ettei hankkeita ajaudu päällekkäin ja, etteivät kunnossapitokulut kasva kohtuuttomiksi. Tämän vuoksi suunnitelmat tarkistetaan aina vuosibudjetin laadinnan yhteydessä toimenpiteiden ajoitusten, sisällön ja kustannusarvioiden osalta.

Kunnossapitosuunnitelman laadinnassa otetaan huomioon myös käyttäjien palaute kiinteistön kunnosta. Kiinteistön käyttäjille lähetetään vuosittain vuosikorjauspyynnöt, joissa käyttäjät voivat esittää mahdollisia puutteita tai korjaushavaintoja kiinteistöstä sekä tarvittavia toiminnallisia muutostarpeita.

Erilaisten selvitysten ja suunnitelmien perusteella tehdään vuosikorjausohjelma (tilapalvelujen vuoden työohjelma). Työohjelmassa ovat erillisinä budjetteina rakennushankkeet, muut peruskorjaukset ja kiinteistöjen pihatyöt.

Rakennusten sisäilman laatuun liitetyn oireilun määrä kasvaa Suomessa jatkuvasti. Näin tapahtuu myös Raisiossa. Sisäilmaongelmiin liittyvä uutisointi madaltaa kynnystä sisäilman laatuun liittyvien epäilyjen syntymiselle ja niistä ilmoittamiselle. Raision sisäilmastotyöryhmässä näihin epäilyihin pyritään reagoimaan nopeasti ja tehokkaasti. Tätä varten on kehitetty seuraavia työkaluja ja toimintatapoja:

- Sisäilmastotyöryhmä on laatinut työntekijöiden käyttöön sisäilmaongelmailmoituslomakkeen. Tehtyjen ilmoitusten perusteella voidaan nopeammin reagoida eri kohteissa tapahtuviin tilanteisiin. Lisäksi Webropol -kyselynä toteutettu lomake antaa mahdollisuuden ongelmien määrän ja laadun tilastolliseen seurantaan.
- Henkilökuntaa on koulutettu sisäilmaongelmien tutkimiseen ja korjausten suunnitteluun. Tilapalveluissa on VTT:n sertifioimat rakennusterveysasiantuntijat sekä talonrakennus- että talotekniikka-alalta. Alan koulutukseen osallistutaan säännöllisesti.
- Ns. pienistä peruskorjaushankkeista ylläpidetään viiden vuoden suunnitelmaa, jota tarkistetaan vuosittain.
- Kaikissa korjaustöissä otetaan huomioon työn vaikutus sisäilman laatuun. Korjaustapojen suunnittelussa tavoitteena on ongelman aiheuttajan löytäminen, sen poistaminen ja uusien ongelmien ennaltaehkäiseminen.
- Sisäilma-asioista tiedotetaan avoimesti ja aktiivisesti henkilökunnalle ja koteihin korostaen yhteistä tavoitetta paremman sisäilman puolesta. Tiedotusvastuu sisäilma-asioissa on selkeästi sovittu.
- Hankalissa ongelmatilanteissa perustetaan kohdekohtaisia sisäilmaryhmiä, joissa kaikilla osapuolilla on mahdollisuus tulla kuuluksi.

Rakennusten ja talotekniikan ikääntyessä ja sisäilman laatua koskevien vaatimusten lisääntyessä, syntyy jatkuvasti kasvavaa korjaustarvetta, johon nykyisillä resursseilla ei aina pystytä vastaamaan. Tämän vuoksi tilapalvelut tulee

esittämään vuodesta 2018 alkaen vuosittain talousarvion investointiosaan ylimääräistä 400.000 euron suuruista määrärahaa ennakoimattomien sisäilma- korjausten tekemiseen.

Useat rakennukset ovat lähestymässä peruskorjausikää. Joidenkin rakennusten kohdalla joudutaan harkitsemaan peruskorjauksen ja uudisrakentamisen välillä. Korjaus- ja uudisrakennushankkeet esitetään talonrakentamishjelmassa.

Pitkään käyttökiellossa olleen vanhan kaupungintalo Harkon osalta jatkosuunnitelmat ovat vielä auki. Rakennuksessa on tarkoitus toteuttaa kattava kuntokartoitus, jonka avulla saadaan lähtötiedot tulevista jatkotoimenpiteistä päättämiseksi. Voidaanko jo nyt sanoa, mitkä ovat pääongelmat?

Museo- ja kulttuurikeskus Harkko on poistettu käytöstä kaupungin sisäilmatotyöryhmän esityksestä kaupunginhallituksen päätöksellä sisäilmaongelmien vuoksi vuonna 2011. Tämän jälkeen rakennus on ollut tyhjiään lukuun ottamatta kellarikerroksen entisessä valokuvauslaboratoriossa toimivaa päihde-työn korvaushoitopistettä. Syitä koetuille sisäilman laatuun liitetyille oireille ei ole selvitetty tilojen käytön lopettamisen jälkeen.

Harkko on samaa ikäluokkaa ja rakenteiltaan pääosin vastaavanlainen, kuin vuonna 2011 peruskorjattu kaupungintalon sivurakennus Villiviini, jonka peruskorjauksessa purettiin kaikki tiedossa olleet riskirakenteet lukuun ottamatta kellarikerroksen ulkoseinien sisämuurauksen purkua. Harkon peruskorjaus tulee tehdä vähintään vastaavassa laajuudessa mahdollisten myöhempien ongelmien välttämiseksi.

Tiedossa olevia merkittäviä sisäilman laatuun vaikuttavia riskitekijöitä Harkossa ovat:

- kaksoislaattarakenteiset orgaanisella materiaalilla täytetyt väli- ja yläpohjat
- kellarikerroksen maanvastaiset kosteusvaurioituneet seinärakenteet
- kellarikerroksen maanvastainen lattiarakenne
- matalan osan yläpohjarakenne
- taidenäyttelyjen vuoksi rakennuksessa kostutettiin sisäilmaa, josta johtuen esim. ikkunakarmien liittymät ovat kastuneet; kastuneiden rakenteiden laajuutta ei tiedetä.

Kaikki edellä mainitut rakenneriskit ovat sellaisia, joiden poistaminen edellyttää rakenteiden purkamista osittain tai kokonaan. Lisäksi rakennuksen maanvastaisissa ulkoseinissä on pikisively, jonka haitta-ainepitoisuuksia ei ole tutkittu.

Edellä mainittujen rakenteisiin liittyvien riskien poistamisen lisäksi rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä on rakennettava kokonaan uudelleen kattamaan koko rakennuksen. Myös viemäröinti ja salaojitus on uusittava.

Ruokapalvelut

Friisilän kouluun on perustettu kouluruokadiplomiryhmä. Työryhmässä on mukana edustajia oppilaista, koulunhenkilökunnasta ja ruokapalveluista. Ryhmään voisi lisätä vielä vanhempien edustuksen?

Työryhmä on Friisilässä saanut projektinsa tältä erää valmiiksi, yhteistyön tuloksena Friisilään on myönnetty kouluruokadiplomi maaliskuussa 2017.

Koulujen ja ruokapalvelujen yhteistyöpalavereihin on mahdollista ottaa vanhempien edustus mukaan. Huhtikuussa 2017 mm. Kerttulan koulun HYR-ryhmän (=Koulun hyvinvointiryhmä) kokoontumisessa, jossa on myös vanhempien edustus, on ruokapalveluista oltu esittelemässä ja alustamassa kouluruokailuun liittyviä asioita.

Henkilöstö-, oppilas- sekä kokopäivähoidon laitosten ruokailun toteutuneet kustannukset ovat kokonaisuudessaan alittaneet budjetoidun, mutta päiväkotiruokailun kustannukset per annos ovat ylittäneet talousarvion. Mistä ylitys johtuu?

Suurin osa päiväkotij- ja oppilasruokailun aterioista valmistetaan keskitetysti kahdessa isossa tuotantokeittiössä. Budjetointivaiheessa kustannusten jakaminen näiden kahden keittiön oppilas- ja päiväkotiaterioiden kesken ei ole ollut riittävän tarkkaa, siksi toteutuneet kustannukset eivät täsmää budjetoituihin lukuihin.

Kunnallistekniset palvelut

Katuverkon kuntoa on selvitettävä säännöllisesti, jotta korjaustoimenpiteet pystytään kohdentamaan oikein. Nykyisellä investointitasolla alemman katuverkon kunto rapistuu vähitellen. Onko investointitasoa mahdollisuus nostaa?

Investointitaso riippuu kaupungin taloudellisesta tilanteesta. Mikäli talouden tilanne kohentuu ja tonttikauppa vilkastuu, on myös korvausinvestointien tasoa mahdollisuus nostaa.

Maankäyttöpalvelut

Raisiossa on varattavana 63 omakotitonttia, joista on luovutettu vain 19. Yritystontteja on tarjolla 26 ja niistä on varattu 3. Omakotitonttien luovuttaminen on vilkastunut vuoden 2016 aikana, mutta yritystonttien

osalta talouselämän piristyminen ei vielä näy. Ovatko niiden markkinointitoimenpiteet olleet riittäviä? Kenellä on vastuu vastata ja hoitaa loppuun yritystontteja koskevat tiedustelut? Kaupungissa tulee ottaa harvittavaksi oman elinkeinoasiamiehen palkkaaminen.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 21 §:n mukaan konsernihallinnon tehtävänä on viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijapalvelujen tuottaminen. Markkinointi on ollut riittävää. Olemme osallistuneet Rakenna & Sisusta -messuille säännöllisesti ja yritystonttien osalta markkinointi on viime vuosina kohdistunut voimakkaasti Raision pohjoiseen alueeseen (V8). Kyseiseltä alueelta pääsemme luovuttamaan ensimmäiset tontit tämän vuoden loppupuolella.

Yritystonteista tiedustelut tulevat pääosin kaupunginjohtajalle, tekniselle johtajalle sekä maankäyttöpäällikölle. Osa tiedustelee tonttia suoraan tiettyyn käyttötarkoitukseen, osa taas tiedustelee tietyllä sijainnilla olevia tontteja. Hyvin usein tiedustelijalle voidaan kertoa jo saman tien onko tarpeita vastaavia tontteja tarjolla. Tarvittaessa sovitaan tapaaminen, jossa asiaa käydään läpi tarkemmin. Tiettyjen tonttityyppien (päiväkotitontit) osalta on sovittu, että tiedustelut välitetään kaupunginjohtajalle, joka vastaa niihin.

Vesihuolto

Vesihuolto on siirtynyt yhtiöön vuoden 2016 lopussa. Mittaamattoman veden määrä on edelleen n. 300.000 m3 talousveden osalta ja oli yli 15 %. Vuotovesien osalta pitkäjänteinen saneeraustoiminta tuottaa tulosta. Sekä puhtaan veden että jäteveden osalta vuotovesien hallinta on kehittynyt viimeisten vuosien aikana. Jätevesi puolella vuotovesien määrä riippuu paljon vuosittaisen sadannan määrästä. Kuinka paljon hulevettä pääsee jäteveden joukkoon. Jäteveden osalta vuotovesi % oli jopa 35 %? Kuinka kattava hulevesiverkosto Raisiossa on ja mitä toimenpiteitä sen suhteen on suunnitteilla?

Vesi ja viemärilaitos ry:n antamat tavoitearvot laskuttamattoman veden määrälle ovat talousveden osalta 10 % ja jätevesille 30 %. Raisiossa talousveden vuotovesiprosentit ovat olleet vuonna 2012 19,3 % ja vuonna 2015 8,9 %. Talousveden osalta VVY:n tavoitteisiin päästään, mutta se edellyttää jatkuvaa seurantaa ja sitä, että resurssit riittävät esimerkiksi vuoden 2016 aikana alkaneen suuren vuodon korjaukseen.

Jäteveden vuotovesiprosentit ovat olleet vuonna 2012 52,2 % ja 2015 48,2 %. Jäteveden vuotoveden määrä on saatu laskusuuntaan, mutta vuosien väliset sademäärien vaihtelut vaikeuttavat vertailua. Vuonna 2015 satoi noin 100 mm/a keskiarvovuotta enemmän. Vuonna 2016 sademäärä oli huomattavasti keskimääräistä alempi. Käytännössä kaikki jätevesiverkkoon päätyvä vuotovesi on HULE-vettä.

Raisiossa on varsin kattava HULE-vesiverkosto. HULE-vesiverkkoa on noin 174 km ja jätevesiverkkoa noin 219 km. Uusille alueille rakennetaan aina

HULE-vesiverkko ja vanhat alueet tulevat HULE-vesiverkon piiriin saneerausten yhteydessä

Päätösehdotus

Tekninen johtaja Antti Korte

Tekninen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2016 lautakunnalle osoitettuihin kysymyksiin valmistelun mukaiset lausunnot.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa heti.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Ympäristölautakunta 18.5.2017 § 35:

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila 11.5.2017:

Tarkastuslautakunta on antanut lausuntonsa arviointikertomuksesta vuodelta 2016. Lausunto on oheismateriaalina. Teknistä keskusta ja ympäristötointa käsittelevä lausunto on sivuilla 13 – 15.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt, että arviointikertomus saatetaan valtuuston tietoon ja kaupunginhallitus antaa siitä lausuntonsa valtuustokäsittelyä varten.

Toteutuuko lupaus ”Raisio osallistuu seudullista yhteistyötä edistäviin selvityksiin”?**Päätösehdotus**

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila

Ympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2016 lautakunnalle osoitettuun kysymykseen seuraavan lausunnon:

Ympäristön- ja rakennusvalvontapalvelut osallistuvat seudulliseen yhteistyöhön aktiivisesti. Turun kaupunkiseudulla osallistutaan ilmanlaadun tarkkailuun. Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan viranhaltijajyhdistysten kautta kehitetään osaamista ja toimintaa. Ympäristönsuojelun viranhaltijat toimivat yhteistyösopimusten mukaisesti usean kunnan alueella. Ympäristöterveydenhuollon yhteistyötä tehdään sopimusten mukaan laajalti Turun seudulla.

Ympäristön- ja rakennusvalvontapalveluiden toimialalla ei ole ollut vuonna 2016 käynnissä yhteistyöselvityksiä, uusia selvityksiä ei ole aloitettu eikä uusia yhteistyömuotoja ole aloitettu. Rakennusvalvonnan yhteistyöselvityksiä on alustavasti tehty joitakin vuosia sitten. Kaupunginhallitus on käynnistänyt neuvottelut ympäristönsuojelun sopimusten uudistamisesta marraskuussa 2016.

Ympäristöterveydenhuollossa on osallistuttu maakuntauudistuksen työryhmiin syksyllä 2016.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Oheismateriaali 5 Arviointikertomus 2016

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta valtuustolle edellä olevan valmistelun mukaisen lausunnon, ja ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee lausunnon tiedokseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

